

รางวัลการันตีความสำเร็จ

- รองชนะเลิศอันดับ 1 ระดับประเทศ ประเภทชุมชน โครงการลดเมืองร้อนด้วยมือเรา ปีที่ 8 (TOYOTA – TEI) ปี 2556
- ชนะเลิศระดับประเทศ ถ้วยพระราชทาน ชุมชนปลอดขยะ 80 พรรษ 80 ชุมชน (ZERO WASTE) ปี 2555
- ชนะเลิศระดับประเทศ ถ้วยพระราชทาน ประเภทที่เลี้ยงโครงการจัดตั้งธนาคารวัสดุรีไซเคิล 400 ชุมชน ปี 2553
- รองชนะเลิศระดับประเทศ ZERO WASTE ปี 2553
- รองชนะเลิศอันดับ 1 ภาคใต้ โครงการจัดตั้งธนาคารวัสดุรีไซเคิล 200 ชุมชน ปี 2552
- โล่เชิดชูเกียรติ (ระดับประเทศ) โครงการธนาคารวัสดุรีไซเคิลเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 80 ชุมชน ปี 2551

ผู้ร่วมผลักดันให้เกิดแหล่งเรียนรู้ฯ

ชุมชนควนโดนใน เป็นผู้จัดตั้งแกนนำโดยผ่านเวทีประชาคมแล้วจึงเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการและดำเนินงานตามรูปแบบที่เหมาะสมและตรงต่อความต้องการในบริบทของชุมชน รวมถึงเป็นผู้สานต่อกิจกรรมในภาคประชาชนเพื่อให้เป็นชุมชนต้นแบบต่อไป

เทศบาลตำบลควนโดน ดำเนินการในฐานะที่เลี้ยง โดยการเผยแพร่ความรู้ การสร้างจิตสำนึก การรณรงค์และประชาสัมพันธ์ การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ร่วมดำเนินการ และการพัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติเพื่อนำไปขยายผล นอกจากนี้ ยังมีการขยายผลเชื่อมโยงด้านอื่นๆ อาทิ บริการตรวจสุขภาพ การจัดทำสวัสดิการจากขยะ อาทิ ค่ารักษาพยาบาล ทุนการศึกษา การผูกกิจกรรมการจัดการขยะเข้ากับการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น อาทิ การใช้ระบบแก๊สชีวภาพในกลุ่มเบเกอร์รี่เพื่อลดต้นทุน

TIPMSE มีบทบาทในร่วมสนับสนุนการผลักดันเทศบาลตำบลควนโดนและชุมชนควนโดนใน ให้เป็นแหล่งเรียนรู้สังคมรีไซเคิลประจำพื้นที่ภาคใต้ โดยการสนับสนุนแนวคิดร้าน 0 บาท การปรับปรุงรูปแบบของแหล่งเรียนรู้ และวัสดุอุปกรณ์ที่ช่วยในการเผยแพร่ความรู้ ทั้งนี้ เพื่อให้แหล่งเรียนรู้แห่งนี้กลายเป็นต้นแบบสำหรับชุมชนอื่นๆ ในภาคใต้ต่อไป

ร่วมส่งเสริมสังคมรีไซเคิลโดย

“บรรจุภัณฑ์ไม่ใช่ขยะ” คิดแยกก่อนทิ้ง

สถาบันการจัดการบรรจุภัณฑ์และรีไซเคิลเพื่อสิ่งแวดล้อม
 333 อาคารลำบังจวน 1 ชั้น 20 บี ซ.เฉยพวง
 ถ.วิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
 โทรศัพท์ 0-2272 1552-3 โทรสาร 0-2272 1551
www.tipmse.or.th , www.facebook.com/0bahtshop

สำนักงานเทศบาลตำบลควนโดน

479 หมู่ที่ 1 ตำบลควนโดน อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล 91160
 โทรศัพท์ 074-795013 โทรสาร 074-795648
www.nmt.or.th/satun/khundon

แหล่งเรียนรู้สังคมรีไซเคิล

ชุมชนควนโดนใน เทศบาลตำบลควนโดน จังหวัดสตูล

สนับสนุนโดย
 สถาบันการจัดการบรรจุภัณฑ์และรีไซเคิลเพื่อสิ่งแวดล้อม (TIPMSE)
 สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ต้นกำเนิด

แหล่งเรียนรู้สังคมรีไซเคิลเทศบาลตำบลควนโดน เป็นแหล่งเรียนรู้สังคมรีไซเคิลแห่งที่ 4 ของประเทศ และเป็นแห่งแรกของภาคใต้ เกิดจากความร่วมมือระหว่างเทศบาลตำบลควนโดน ชุมชนควนโดนใน จังหวัดสตูล และสถาบันการจัดการบรรจุภัณฑ์และรีไซเคิลเพื่อสิ่งแวดล้อม (TIPMSE) ส.อ.ท. มีจุดเด่นในการเป็นต้นแบบการเรียนรู้แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยแบบครบวงจร และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เน้นความเป็นธรรมชาติ ตลอดจนการแสดงออกถึงความเข้มแข็งของคนในชุมชนที่ร่วมกันอย่างแข็งขันในการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับชุมชนของตน

ตามรอยเส้นทางแหล่งเรียนรู้สังคมรีไซเคิลภาคใต้

จุดเริ่มต้นของความเป็นต้นแบบ
 ความสำเร็จในทุกวันนี้ เริ่มต้นจากภารกิจของเทศบาลในการดูแลการพัฒนาท้องถิ่นในด้านต่างๆ รวมถึงด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งผู้บริหารของเทศบาลมีนโยบายที่ต้องการลดปริมาณขยะมูลฝอยและให้ชุมชนมีความสะอาดและมีภูมิทัศน์ที่สวยงาม

ในปี 2549 เทศบาลตำบลควนโดน ได้ริเริ่มโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนตั้งแต่ การวางแผน ปฏิบัติ และติดตามผล โดยตั้งเป้าในการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด โดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 3 ภาคีที่เข้ามามีส่วนร่วม : **ภาครัฐ** เทศบาลตำบลควนโดน สำนักงานสิ่งแวดล้อมจังหวัดสตูล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โรงเรียนควนโดนวิทยา และสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 15 **ภาคเอกชน** คือ ร้านรับซื้อในพื้นที่ ในการเป็นวิทยากรและจุดเชื่อมโยงการจัดการ และ **ภาคประชาชน** อันได้แก่ชุมชน อสม. และ อาสาสมัครพิทักษ์สิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน

ในปี 2556 TIPMSE ได้เข้ามานำเสนอแนวคิดการผลักดันเทศบาลตำบลควนโดนและชุมชนควนโดนใน ให้กลายเป็น แหล่งเรียนรู้สังคมรีไซเคิล ภาคใต้

ฐานการเรียนรู้

ภายในแหล่งเรียนรู้สังคมไร้ขีดเขตเทศบาลตำบลควนโดน จะมี ฐานการเรียนรู้ทั้งสิ้น 3 ฐานหลัก ประกอบด้วย

ฐานที่ 1 การจัดการขยะเป็นศูนย์ (Zero Waste)

ประกอบด้วย 7 ฐานย่อย ได้แก่ ธนาคารวัสดุไร้ขีดเขต แก๊สชีวภาพครัวเรือน แก๊สชีวภาพชุมชน แก๊สชีวภาพในกลุ่มอาชีพ ปุ๋ยหมักชีวภาพ ปุ๋ยหมักอินทรีย์ และขยะอันตรายชุมชน ฐานที่ 1 นี้ มุ่งเน้น การให้ความรู้ในการจัดการขยะประเภทต่างๆ ทั้งขยะอินทรีย์ วัสดุไร้ขีดเขต และขยะอันตราย โดยในบางฐานจะแสดงให้เห็นวิธีการนำขยะกลับมา ใช้ประโยชน์ใหม่ในรูปแบบที่แตกต่างกัน อาทิ การนำขยะอินทรีย์มาหมัก ทำปุ๋ย ไบโอดีแก๊ส ปุ๋ยหมักชีวภาพ เป็นต้น และบางฐานจะเน้นวิธีการ จัดเก็บและรวบรวม เช่น ขยะอันตรายชุมชน และธนาคารวัสดุไร้ขีดเขต เป็นต้น

แก๊สชีวภาพชุมชน

ธนาคารวัสดุไร้ขีดเขต

ปุ๋ยหมักชีวภาพ

แก๊สชีวภาพครัวเรือน

ขยะอันตรายชุมชน

แก๊สชีวภาพในกลุ่มอาชีพ

ปุ๋ยหมักอินทรีย์

- 8 บ้าน 0 บาท
- 9 ร้านค้าขยะไร้ขีดเขตแลกค่าธรรมนิยม
- 10 กาแฟโบราณ
- 11 ร้านค้ารักษ์สิ่งแวดล้อม

ร้าน 0 บาท

ร้านค้าขยะไร้ขีดเขตแลกค่าธรรมนิยม

แผนที่แหล่งเรียนรู้สังคมไร้ขีดเขต เทศบาลตำบลควนโดน (ชุมชนควนโดนใน) เนื้อที่ 337 ไร่

ภาพโบราณ

ร้านค้ารักษ์สิ่งแวดล้อม

ฐานที่ 2 ธุรกิจชุมชนเพื่อสิ่งแวดล้อม (Zero Baht)

ประกอบด้วย 4 ฐานย่อย ได้แก่ ร้าน 0 บาท (ร้านค้าร่วมใจลดใช้ถุงพลาสติก) ร้านค้าขยะไร้ขีดเขตแลกค่าธรรมนิยม ร้านค้ารักษ์สิ่งแวดล้อม และกาแฟโบราณ โดยในฐานที่ 2 นี้ จะแสดงให้เห็นต้นแบบของธุรกิจที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม และกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมที่ช่วยลดค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน

ฐานที่ 3 เรียนรู้...วิถีชุมชนแบบพอเพียง (Zero Eco-Tour)

ประกอบด้วย 6 ฐานย่อย ได้แก่ ห้องเรียนสิ่งประดิษฐ์จากวัสดุไร้ขีดเขตและมุมเรียนรู้ ที่ทำการชุมชนควนโดนใน ระบบประชาสัมพันธ์ชุมชน ฟักสวนครัว ฟักปลอดสารพิษ ศูนย์ ICT ชุมชน และสวนสมุนไพรชุมชน ซึ่งในฐานนี้จะมีแนวทางที่มีความหลากหลาย แต่ส่วนใหญ่มุ่งเน้นการสร้างแบบอย่างให้คนในชุมชนและนอกชุมชนมาร่วมศึกษาหาความรู้ที่จะไปประยุกต์ใช้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวแบบท้องถิ่นที่ได้รับความรู้ไปพร้อมกันด้วย

ศูนย์ ICT ชุมชน

สวนสมุนไพรชุมชน

สิ่งประดิษฐ์จากวัสดุไร้ขีดเขต

ที่ทำการชุมชนควนโดนใน

ระบบประชาสัมพันธ์ชุมชน

ฟักสวนครัว ฟักปลอดสารพิษ

- 1 ธนาคารวัสดุไร้ขีดเขต
- 2 แก๊สชีวภาพชุมชน
- 3 ขยะอันตรายชุมชน
- 4 แก๊สชีวภาพในกลุ่มอาชีพ
- 5 ปุ๋ยหมักชีวภาพ
- 6 แก๊สชีวภาพครัวเรือน
- 7 ปุ๋ยหมักอินทรีย์

- 12 ที่ทำการชุมชนควนโดนใน
- 13 สิ่งประดิษฐ์จากวัสดุไร้ขีดเขต
- 14 ศูนย์ ICT ชุมชน
- 15 สวนสมุนไพรชุมชน
- 16 ระบบประชาสัมพันธ์ชุมชน
- 17 ฟักสวนครัว ฟักปลอดสารพิษ

